

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Recursos Territoriais Turísticos	Código	662G01018	
Titulación	Grao en Turismo			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Rodríguez Carro, Carlos	Correo electrónico	carlos.rodriguez3@udc.es	
Profesorado	Rodríguez Carro, Carlos	Correo electrónico	carlos.rodriguez3@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.es/moodle/			
Descrición xeral	Coñecer e analizar o medio xeográfico e os seus recursos en todos os ámbitos para determinar as posibilidades de desenvolvemento turístico dos diferentes espazos. Identificar, clasificar e avaliar os recursos turísticos. Coñecer os factores de localización turística e os diferentes modelos de desenvolvemento turístico.			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos</p> <p>Non se realizarán cambios nos contidos da materia</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>As clases e atención de dúbidas sobre os temas impartidos fanse a través de Teams. As titorías de traballos faranse a través de Teams e dun foro en Moodle, para o envío dos avances nos traballos de grupo faranse a través de moodle. A exposición do traballo en grupo faranse por Teams. Algunhas das tarefas serán adaptadas máis cara a reflexión individual e grupal ao carecer da práctica presencial en clase</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <p>A través de Moodle, Teams e enderezo electrónico.</p> <p>4. Modificacións na avaliación</p> <p>Práctica: 60% Teoría: 40% (a través dunha proba)</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>Para o alumnado que non houberse seguido a avaliación continua desde o inicio do curso, estará obrigado a entregar todas as tarefas requiridas ao longo do curso nas datas que se indiquen, antes da data de peche da acta de xuño.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Comprender os principios do turismo: a súa dimensión espacial, social, cultural, política, laboral e económica.
A3	Comprender o carácter dinámico e evolutivo do turismo e da nova sociedade do lecer.
A4	Coñecer as principais estruturas político-administrativas turísticas.
A5	Converter un problema empírico nun obxecto de investigación e elaborar conclusións.
A6	Ter unha marcada orientación de servizo ao cliente.
A7	Recoñecer os principais axentes turísticos.
A8	Avaliar os potenciais turísticos e a análise prospectivo da súa explotación.
A9	Analizar, sintetizar e resumir criticamente a información económico-patrimonial das organizacións turísticas.
A11	Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A14	Comprender o marco legal que regula as actividades turísticas.
A18	Identificar e xestionar espazos e destinos turísticos.

A19	Xestionar o territorio turístico de acordo cos principios de sustentabilidade.
A23	Analizar os impactos xerados polo turismo.
A24	Utilizar e analizar as tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) nos distintos ámbitos do sector turístico.
A25	Comprender un plan público e as oportunidades que se derivan para o sector privado.
A26	Planificar e xestionar os recursos humanos das organizacións turísticas.
A27	Comprender o funcionamento dos destinos, estruturas turísticas e os seus sectores empresariais no ámbito mundial.
A28	Coñecer os obxectivos, a estratexia e os instrumentos públicos da planificación.
A29	Traballar en medios socioculturais diferentes.
A30	Coñecer as principais iniciativas de posta en valor do patrimonio cultural.
A31	Comprender as características da xestión do patrimonio cultural.
A32	Detectar necesidades de planificación técnica de infraestruturas e instalacións turísticas.
A34	Iniciativa e espírito emprendedor.
A35	Motivación por calidade.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Comunicación oral e escrita en lingua nativa.
B3	Resolución de problemas.
B4	Razoamento crítico.
B5	Compromiso ético.
B6	Aprendizaxe autónoma.
B7	Adaptación a novas situacións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título
---------------------------	--

1. Detectar as necesidades de planificación técnica de infraestruturas e instalacións turísticas.	A1	B1	C1
2. Identificar e xestionar espazos e destinos turísticos	A3	B2	C2
3. Avaliar os potenciais turísticos e a análise prospectiva da súa explotación	A4	B3	C3
4. Converter un problema empírico nun obxecto de investigación e elaborase conclusións.	A5	B4	C4
5. Xestionar o territorio turístico de acordo cos principios de sostibilidade	A6	B5	C5
6. Elaborar inventarios de recursos turísticos	A7	B6	C6
7. Coñecer os diferentes modelos territoriais e relacionalos coa actividade turística	A8	B7	C7
8. Identificar e manexar os diferentes factores de localización turística	A9		C8
	A11		
	A14		
	A18		
	A19		
	A23		
	A24		
	A25		
	A26		
	A27		
	A28		
	A29		
	A30		
	A31		
	A32		
	A34		
	A35		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Identificación, clasificación e caracterización dos recursos turísticos	O inventario de recursos turísticos: concepto, orixe e problemas técnicos. Proposta metodolóxica para a elaboración dun inventario de recursos turísticos.
2. Factores de localización turística	O clima A paisaxe Valores histórico culturais Outros
3. Turismo en espazos litorais e insulares	Evolución histórica: antecedentes e novas tendencias Formulas de reestruturación, calidade ambiental e revitalización de áreas en declive. Novas pautas de creación de oferta. O turismo de cruceiros O turismo lacustre
4. Turismo en espazos de montaña e naturais	Evolución histórica e antecentes Turismo no espacio rural Ecoturismo Turismo de neve Turismo deportivo e de aventura
5. Turismo urbano e metropolitano	Prácticas e motivacións do turista urbano Produtos y atraccións de turismo urbano Xestión do espazo urbano Turismo ereestruturación urbana Produtos e destinos.

6. España como destino turístico	Mercados emerxentes e mercados consolidados Tipoloxía do turismo en España Modelos
7. España como destino turístico	Análise de destinos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Presentación oral	A9 A23 A29 A32 A34 A35 B1 B2 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	20	22
Proba mixta	A1 A3 A4 A5 A7 A8 A9 A14 A18 A19 A23 A25 A27 A28 B1 B2 B3 B4 B5 C1	2	20	22
Lecturas	A4 A5 A7 A8 A9 A23	6	6	12
Seminario	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A14 A18 A19 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A30 A31	20	20	40
Sesión maxistral	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A14 A18 A19 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A30 A31	24	24	48
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	Intervención inherente a los procesos de enseñanza-aprendizaje baseada en la exposición verbal a través da que el alumnado y profesorado interactúan de un modo ordenado, proponiendo cuestións, facendo aclaracións e exponendo temas, traballos, conceptos, feitos o principios de forma dinámica
Proba mixta	En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.
Lecturas	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados.
Seminario	Técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñan que chegar todos os componentes do seminario.
Sesión maxistral	A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Lecturas	
Presentación oral	Realizaránse titorias individuais e colectivas - presenciais e online - de acordo co calendario establecido polo profesor.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Lecturas	A4 A5 A7 A8 A9 A23	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados	25
Presentación oral	A9 A23 A29 A32 A34 A35 B1 B2 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	O Alumno fará unha presentación oral dun trabalo de elaboración propia que recolla as apartacións teóricas da materia: A a partir dun territorio, ruta o intanxible elaborará un inventario de recursos, analizará os factores de localización turística e fará un proposta de desenvolvemento.	35
Proba mixta	A1 A3 A4 A5 A7 A8 A9 A14 A18 A19 A23 A25 A27 A28 B1 B2 B3 B4 B5 C1	Se realizará unha proba teórica na que o alumno dará conta dos conceptos teóricos adquiridos durante o curso. A proba poderá constar de preguntas curtas, pregunta tipo test, comentario de texto, pregunta longa e/ou comentario de diapositivas.	40

Observacións avaliación
<p>Para os alumnos con matrícula ordinaria as porcentaxes serán de 40% para a proba obxectiva e de 60% para a presentación oral e as lecturas.</p> <p>O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, concedida oficialmente pola UDC segundo a súa normativa, poderá facer os traballos obrigatorios non presenciais, e facelos chegar ao profesor para á súa avaliación. Neste caso, o exame, que será específico para estes alumnos, terá un valor do 80% da cualificación, sempre que obtivesen un mínimo de 5 sobre 10 na parte práctica.</p> <p>En todos os casos, para que as porcentaxes entren en funcionamento é necesario obter polo menos un cinco (5) en cada unha das partes. No caso de suspender unha das partes a materia quedará suspensa.</p> <p>No caso de producirse a entrega de traballos, pero non acudir á realización da proba obxectiva, a cualificación será de Non Presentado.</p> <p>A avaliación será igual na primeira e na segunda oportunidade</p> <p>En caso de convocarse a oportunidade adiantada, a proba obxectiva supoñerá o 100% da cualificación.</p>

Fontes de información	
Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Leno Cerro (1989). La evaluación de los recursos turísticos. El caso del Canal de Castilla. Tesis doctoral. 2 Vols. Madrid.Universidad Complutense de - Antón Clavé, Salvador y otros (2005). Planificación territorial del turismo. Barcelona, UOC - ALONSO FERNÁNDEZ, J (2008). Geografía de los recursos y Actividades Turísticas. Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces - Pardo Abad; Carlos J. (2013). Territorio y Recursos Turísticos, (Análisis geográfico del turismo en España). Madrid; Editorial Universitaria Ramón Areces - CALABUIG J - MINISTRAL, Marta (2009). Manual de Geografía Turística de España. Madrid, Editorial Síntesis <p>
WEBS : www.unwto.org, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Tourism_trends/es http://http://www.worldtravelguide.net/ WEBS : www.unwto.org, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Tourism_trends/es http://http://www.worldtravelguide.net/</p>

Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Mespelier Alain, Bloc - Duraffour Pierre (2000). Geografía del Turismo en el Mundo. Barcelona - Editorial Síntesis - Varios (2004). Manual de gestión local del turismo. Sevilla - Diputación de Sevilla - Barrado, D.A. y Calabuig J. (2001). Geografía Mundial del Turismo. Barcelona - Editorial Síntesis - Lozato - Giotart, Jean Pierre (1990). Geografía del Turismo. Barcelona, Masson - Callizo Soneiro, Javier (1991). Aproximación a la Geografía del Turismo. Madrid - Editorial Síntesis - Bayón Mariné, Fernando et al (2005). 50 Años del Turismo Español. Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces. - VERA REBOLLO, J. F.; LÓPEZ PALOMEQUE, F.; MARCHENA, M. y ANTÓN, S. (1997). Análisis territorial del turismo. Barcelona - Ariel Geografía - Bouazza Ariño, Omar (2006). Ordenación del territorio y turismo. Barcelona - Atelier - Vera Rebollo, José Fernando (2013). Análisis territorial del turismo y planificación de destinos turísticos . Tirant Humanidades - Ana Penyas (2022). Todo Bajo el Sol. Salamandra - Marco d'Eramo (2022). El selfie del mundo. Anagrama
------------------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xeografía do Turismo/662G01004

Introdución ao Turismo/662G01009

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Interpretación do Patrimonio/662G01038d

Materias que continúan o temario

Xestión Turística do Patrimonio/662G01025

Xestión Pública do Turismo/662G01032

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías